

КОНФЕРЕНЦІЯ
УКРАЇНСЬКИХ ПЛАСТОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

РАДІО ОРЛЕНО
ДІТЯ

КРУГ
БРАТЧИКІВ І СЕСТРИЧОК

К О Н Ф Е Р Е Н Ц І Я
УКРАЇНСЬКИХ ПЛАСТОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

В О Г О Н Ь
О Р Л И Н О Ї

Р А Д И

Ч: 9.

9. КРУГ БРАТЧИКІВ і СЕСТРИЧОК

Нью Йорк
Ч: 9.

Торонто
1954

З М І С Т

1. Новацькі імпрези - Е. Гойдиш
2. За зміну характеру наших імпрез - М. Світуха
3. Листопад - Леся Храплива
4. Різдвяний міт - Леся Храплива
5. Пригоди писаночки - Леся Храплива
6. Епідіаскоп - В.О. Грималяк
7. Як "Домовички уладили свою домівку - Сестричка Леся
8. Тотем роя "Лисинята" - Сірій Орел Денис
9. Удосконалюймо наш метод праці - Т. С.
10. Листування новачат - С. О.
11. Зі звіту гніздової Н. Гаврачинської
12. Ігровий кутик

Сторож
Змагання бузьків
Відшукай зі замкненими очима
Прошу в комірне
Ходи за мною

13. Майструємо - О. Гаврилюк
 14. Лист Старого Орла
 15. Повідомлення Булави УПН-ів
- Заклик Редакційної Колегії

ВОГОНЬ ОРЛИНОЇ РАДИ - орган ОРЛИНОГО КРУГА при ГОЛОВНОМУ
БУЛАВНОМУ У. П. Н - ів.

Адреса Редакційної Колегії: пл.сен. В.О. ГРИМАЛЯК
940 N. 7th Street, Philadelphia 23, PA.

Адміністратор: Ст.пл. О. ЮЗЕНІВ, при допомозі Куренів
Ст. Пл. "ВЕРХОВИНКИ" та "ЛІСОВІ МАВКИ"

Н О В А Ц Ь К І І М П Р Е З И

Здавалося б, що в віці найбільшого розвитку техніки не треба шукати за враженнями для наших дітей, що вони мають їх багато, може й з а б а г а т о, як на їх дитячий вік. А однак яке в б о г е є дитинство наших дітей ... Ми знаємо аж надто добре чим є кормлені їх молоденькі душі. Нервовим темпом великоміського життя, гамором брудних вулиць, холодом чужого оточення, переважно теж чужої школи. Відтак одноманітність невідрадних домашніх обставин, де за важкою працею батьків є так мало часу для виховання дітей. Все те у великій мірі гасить чар справжнього соняшного дитинства наших дітей.

Більшість нашого новацтва народилася й зросла на чужині. Вони знають про Україну лише з оповідання батьків, учителів, чи пластових виховників. Не має сумніву, що дитина краще запам'ятає образ далекої Батьківщини, що його мусить відтворити в своїй уяві, коли вона побачить його на картині перед собою. А вже напевно вона зможе собі це краще уявити, коли побачить істричні постаті от хочби дружинника княжих часів, чи козака або січового стрільця на новацькій імпрезі. А коли ще припало б котрійсь дитині представляти таку постать на імпрезі, тоді сильні й радісні переживання залишаться незабутні на ціле життя.

Ото-ж і тому, складаючи цілорічний план виховної праці ми, новацькі виховники не можемо пропустити в ньому так важливої виховної ділянки н о в а ц ь к и х і м п р е з. Однак багато виховників не доцінює як слід цієї справи, дивиться на новацькі імпрези легковажно, а то й уважає їх зайвими, а навіть некорисними в нашій виховній роботі. Так часто чується голоси новацьких виховників: "Як тут влаштовувати імпрези, коли так дуже мало часу маємо для виховної праці? На те є проста відповідь: Новацькі імпрези це один із наших виховних засобів.

Коли ми хочемо мати д о б р и й цілорічний плян праці, то в ньому мусить бути місце на новацькі імпрези. Треба нам рішуче тою справою більше поцікавитися. Передусім вказане в гурті виховників обговорити ті імпрези, що їх ми досі відбули, взаїмно обмінятися думками й досвідом та вибрати все те, що під виховним оглядом було успішне. Це допоможе нам дійти до певних висновків у розв'язці питання новацьких імпрез.

Виходимо з основного założення, що кожна новацька імпреза мусить мати точно намічену в и х о в н у м е т у, вона повинна поглиблювати н а ц і о н а л ь н у с в і д о м і с т ь наших вихованків, плекати в них від зарання почуття д о б р а й к р а с и, сталити характер та загалом виробляти в них н о - в а ц ь к у - п л а с т о в у поставу.

Діти мають природний гін до активності, бажають виявитися, ото-ж завдання виховника є це вміло опанувати, пізнати талановитість дітей та можливості розвивати їх здібності. Виховник, що завдасть собі труда, щоби пізнати своїх вихованків та зуміє виявити їх приховані талани, без сумніву вставить новацькі імпрези в програму виховної праці. Підготовкою для того є теж новацькі вмілості, як ось: декламатор, розповідайко, співак, танцюрист, сміхунчик, скоморох і ін.

Новацькі імпрези дають дітям сміливість у публичних виступах, вирабляють в них мистецькі зацікавлення, збагачують мову літературними словами й зворотами. Вони є теж своєрідним показом праці новаків перед виховниками, батьками і ширшим громадянством. Вони є безпосереднім виявом засвоєних вмілостей, що показують, як новаци вміють жити в своєму гурті, як в ньому вміють бавитися і в тій радісній грі присвоюють собі засоби нашого новацького - пластового виховання.

Можемо поділити імпрези на в н у т р і ш н і, як гніздові свята, змаги, новацькі роковини, що до них новаци підготовляються у часі своїх нормальних зайнять і часто вони є їх вислідом. Другі імпрези з о в н і ш н і, тобто з участю глядачів з-поза Пласту вимагають окремих, дуже докладних підготовчих заходів. Для них є конечно порозуміння та співпраця з іншими гніздами в поодиноких осередках. Треба докладно встановити які імпрези та коли влаштува-

ти, устійнити програму й обговорити її у всіх подробицях. Не можна пропустити чи злегковажити найдрібнішої речі, все мусить бути основно продумане й вивчене. Треба бути доволі обережним у виборі теми, змісту й характеру імпрез кермучись віком новаків і їх зацікавленням. Так підготовані імпрези не будуть нам перешкаджати у виховній праці. Навпаки Вони стануться побажаними і принесуть дітям багато радіс — них переживань а нам справжнє задоволення.

Діти за малими виїмками дуже люблять виступати і глибоко переживають усе те, що зв'язане з їхніми ролями. І тому для виховників тут є дуже важне завдання вибрати правильну тему для виступу новаків. Краще довше підготовляти та в тій праці пізнавати новаків, їх здібності й можливості як опісля змінити точку програми чи ролі поодинских виконавців. Всякі зміни бентежать дітей, підривають їх довіру у власні сили а навіть до виховника. Отже важна справа є розподіл роль поміж новачат та ще в а ж н і ш а це розподіл праці й відповідальности за поодинокі функції поміж виховників. Кожний виховник має бути на своєму призначеному місці, вповні відповідати за свою ділянку праці і виконати прийнятий обов'язок до кінця.

Не менше важна, на жаль у нашій новацькій дійсності зовсім недоцінювана справа це приміщення для імпрези, костюми, декорації, освітлення. Скільки то разів приходиться відбувати наші імпрези в понурій, холодній залі, без потрібної хочби найскромнішої обстановки? А багато можна би зробити, якщо кожний із виховників докладе дещо зусилля і придбає потрібне в межах його спроможности.

Так підготовлені імпрези будуть гуртувати не тільки новаків, але й притягатимуть всіх українських дітей, що з них так багато зданих на товариство чужинців в умовинах, що не завжди добре впливають на них. Діти будуть ждати з тугою на такі імпрези, щоби знову стрінутися в гурті своїх ровесників.

За темами до імпрез не приходиться довго шукати. Їх маємо подостатком — історичних, чи взятих на підставі казок, оповідань з природи чи життя.

До Вас, ДРУЗІ - НОВАЦЬКІ ВИХОВНИКИ, тепер заклик взятися до діла, виявити багато ініціативи, багато доброї волі і вкладом праці принести радісні переживання та незабутні спомини для наших вихованків за допомогою новацьких імпрез.

X
XXX
XXXXX
XXX
X

М. СВІТУХА

ЗА ЗМІНУ ХАРАКТЕРУ НАШИХ ІМПРЕЗ

Ідучи слідами традиції українська громада кожного року в нескінченій черзі та різними формами святкує роковини історичних подій, видатних осіб та різні національні й релігійні свята. Починаючи від місяця січня і кінчаючи груднем діяльність чи не кожної української організації виповнена безконечною підготовкою до чергової в році імпрези. Це намагання відмітити кожную подію фактично унапрямує і виповнює всю діяльність організацій і змушує відкладати всі інші зайняття на другий план. Перело- ваність спричинює шабльоновість і поверховність, кожночасне повторювання тих самих метод і цитування відомих фактів.

Чи застановляються організатори імпрез, що дає кожному пасивному учасникові його присутність по декільки разів на академіях, святах, концертах і т.п.? Чи у висліді учасники набувають докладнішого знання про подію чи особу, пізнають глибше керівні ідеї та засвоюють собі, як духовий скарб бажання підвестися на висоту даної події? Сміємо твердити, що з нашими імпрезами не все в порядку.

Виходячи з точки погляду сприймання дітьми новацького віку треба зауважити, що звичайно не доцінюється тонкої дитячої вразливості на естетику й культуру імпрези. Автім естетика вишліфовує молоду душу, робить її здібною сприймати містичні правди.

Коли знову-ж звернемо увагу в наскільки змеханізовано -
- бездушному світі перебувають діти в теперішній час, на -
скільки плитке духово та глибоко матеріялістичне є їх ото -
чення, тоді зрозуміємо які далекойдучі наслідки матиме на-
ша обоятність до того чинника виховання дитини.

Діти обертаються немов у зачарованому колесі чи то вну-
трішньо-організаційних святкувань, чи "організованої" участі
в громадських святах. Таке постійне темпо робить їх пере -
втомленими, нездібними глибше відчувати - захоплюватися
імпрезами. При засадничій перевазі, завдяки нашій історич-
ній недолі, святкувань сумного характеру, витворюється на-
стрій постійної національної жалоби. Хоч ми може того й не
помічаємо то діти починають набувати переконання, що нас
завжди били. Яким же контрастом являється для нашої дитини
життя його співтовариша американця - англійця, що знає ли-
ше безжурну веселість Свята Перемоги та досить розбурхане
і вигідне щоденне життя. У нас сум і жалоба - це духовий
корм тепер підростаючого покоління.

Не краще мається справа з ділянкою театрального й
фільмового мистецтва. Брак відповідного підбору фільмів
при назагал частому їх відвідуванні дітьми, дає в наслідках
зацікавлення невідповідною тематикою, а в парі з цим і ви-
кривлення формуючогося світогляду. Українських фільмів ще
дуже мало, та і ті висвітлюються лише в кількох більших осе-
редках і не є доступні загалові наших дітей.

З огляду на брак у нас добрих професійних театрів те -
атральне мистецтво є на низькому рівні. Аматорські гуртки
все ще тримаються старого репертуару з надто плиткою пробле-
матикою. У висліді того опінія дітей про наше театральне
мистецтво низька. Для контрасту порівняймо дитячі імпрези,
що їх улаштовують чужі школи в модерних приміщеннях, з у -
частю відомих артистів, до яких часто притягається укра -
їнські діти, що, як це знаємо із дуже численних випадків,
мистецькими здібностями перевищують своїх співтоваришів.

Все те не значить, що у нас зовсім не має ясних сто -
рінок в ділянці імпрез. Вони без сумніву є, одначе нам тре-
ба широковідкрити очі на всі негативи сьогоднішнього стану,

старатися пізнати їх і шукати за засобами виправлення. У першу чергу ми повинні зрозуміти, що дитина сама по собі є глибоко чуттєва і вразлива на чар краси. Події оповиті глибокими переживаннями сприймаються легко й зафіксовуються назавжди в пам'яті дитини. Романтичність, настроєвість і оригінальність це чинники, що допоможуть нам передати новакам бажаний зміст.

Головним завданням виховника є розвинути в дітей почуття гордості з приналежності до свого народу. Основну роль тут відіграє вивчення рідної мови і пізнання духовних цінностей із пребагатої культурної скарбниці нашого народу. Імпреди - один з багатьох шляхів для досягнення цієї цілі.

Практично: До стандартно прийнятих у нас видів святкування ЯЛИНКИ треба включити такі широкі українські й глибоко романтичні обряди як в е р т е п, розказуючи при цьому про традицію вртепу в Україні, колядників зі зіркою під вікнами і т.д. Відтворення староукраїнського звичаю ходження з "козою", тобто передягання за діда, козака, цигана і т.д. дасть глибоко емоційні переживання, що будуть великим контрастом до цілком плиткого й чисто -"бизнесового" підходу у святкуванні Різдва, як це досі водиться.

Окрім панахид і поминків по славної пам'яті героїських постатей нашої новітньої історії доцільним є методом новацьких зайнять звернути увагу дітей на героїський життєвий шлях, життєві ідеали й цілі, досягнення і здобутки, що їх вони принесли для нашого народу. Добре підготований і переведений новацький вогник, своїм чаром і романтикою, настроєвістю та символікою залишить незабутні спомини в душах дітей. Подібну чи відмінну форму, але все базовану на тих самих елементах, можна знайти для кожного роду й характеру імпреди, що не перетяжуватиме новаків безконечною підготовкою, а залишить глибше враження. Новацькі імпреди повинні бути вислідом проробленої праці в довшому періоді часу, а не спеціальної підготовки коштом інших зайнять.

Питання імпреди вимагає глибшої застанови над формою, методом і змістом, як це досі звичайно у нас практикується.

ЛЕСЯ ХРАПЛИВА

Л И С Т О П А Д

КНЯЖНА - ОСІНЬ у сукні вишиваній листочками пошовклыми
сидить на престолі умазному червоною ка-
линою. По боках стоять листочки-діти, один
із них трошки старший, в багатшому одязі.

СТАРШИЙ ЛИСТОЧОК: Сіла осінь - княжна на престолі
Та пряде намисто - павутину ...
Сірі хмари небом йдуть поволі
І лунають співи журавлині.

ХОР за сценою співає мурмурандо "Видиш брате мій". Один
з листочків д е к л я м у є текст пісні.

СТАРШИЙ ЛИСТОЧОК: Сіла осінь і княжна на престолі
З павутиння шие пишні шати ...

ВСІ ЛИСТОЧКИ: Ой кому ж вони будуть, чудові?
Хто буде їх срібні одягати?

ОСІНЬ: /святочно, таємничо, ніби співає/

Вишиваю в'ялими листками
З павутиння шаті ті шовкові,
Тій землі, що всіяна хрестами,
Тій землі, що скупана у крові...
Тій землі, що квітом розцвітала,
Мерехтіла у промінні волі,
Тій, що сонце правди зустрічала
І бої завзяті в чистім полі...
Що стелила коври все багрові,
Як стрільці до бою виступали
Визволяти Рідний Край готові,
Як шляхами рідними спісали ...

/ЗА СЦЕНОЮ гра, евентуально й спів: "ХЛОПЦІ АЛЯРМ". Передом
сцени перемашеровують хлопці-стрільчики, із крісами на пле-
чах та китичками калини на шапках/.

ОСІНЬ: /продовжу задумано/

Ой бої важкі тоді лунали,
Воскресала знов козацька слава,

І прапнелі небо розривали
І будилась знов своя Держава

Осіню калина червоніла
І листки барвилися шовкові,
І життя піснями забреніло
Рідний прапор маяв знов у Львові.

/При останніх словах сильне мурмурандо за сценою "Ми йдем вперед"

ОСІНЬ:

Та минули волі дні прекрасні
І в стрільців не стало більше сили
Де ішли шляхи стрілецькі - ясні,
жовте листя з вітром простелилось.

ЛИСТКИ: підносяться та виконують ритмічний танок під мелодію
"Як з Бережан до кадри". В перервах мельодеклямація
листоків /тих, що не танцюють/:

Гуляє вітер з листям,	Коли в осінний ранок
Летять листки шовкові,	На вільне, рідне місто
І спогоди колишні	Тихесенько спадали
Встають листопадові	Листочки золотисті.

Коли в заграві ранку	Летять листки шовкові,
Вставала давня слава,	Шепоче вітер з листям
З могили воскресала	Казки листопадові
Українська Держава.	Снуються золотисті...

СТАРШИЙ ЛИСТОЧОК: Сіла осінь - княжна на престолі
Золотий вінок плете із листя,
Заплітає між листки шовкові
Із калини дороге намисто ...

/ЗА СЦЕНОЮ гра: "Ой у Лузі ..."/

СТАРШИЙ ЛИСТОЧОК: Сіла осінь - княжна на престолі,
Споглядає на вінок тужливо ...

ВСІ ЛИСТОЧКИ: Ой чияж прикрасить горде чоло,
Золотий вінок, осіннє диво?

ОСІНЬ: /у мріях/
Покладу я той вінок багатий,
Заквітчаю переможців скрані
Тим, що знов підуть у бій завзятий
Я велика хвиля знов настане!

Тим, що то тепер дітьми на чужині
Набирають знання в Рідній Школі,
Щоб здобути славу Україні,
Повернуть весняне сонці волі ...

/Гра "Далека Ти, а близька нам" /Вмашеровують школярі, творять
півкріг перед престолом Осені/.

ШКОЛЯРІ: Крізь далеку ми йдемо чужину
Та будемо пильно все учитись,
Щоб Тебе підняти Україно,
І стрілецьку славу відновити

Школярі вимашеровують під звуки пісні "Вернуться же тії
Стрільці Січовії".

З а с л о н а

=====

ЛЕСЯ ХРАПЛИВА

Р І З Д В Я Н И Й М І Т

Небо. Хмарки і зорі. Янголи з восковими свічками.
Сидять: КНЯЗЬ, ГЕТЬМАН, СТІЛЕЦЬ.

<u>КНЯЗЬ</u> :	Що збудували	Школи великі
	Славну державу,	Правді учитись
	Славну державу	Право - закони
	Богу на славу,	В книги складали
	Що мурували	Люту неправду
	Церкви високі	Завжди карали,
	Церкви високі	Прийняв нас Господь
	Богу молотись,	У своє царство
	В небесне царство	
	У государство,	
	Перед престолом	
	Богу молитись	
	Правду во віки	
	Вічні хвалити.	

<u>ГЕТЬМАН</u> :	Що ми шабляки	Що боронили
	Міцно держали,	Правду завзято
	Міцно держали,	Від воріженьків
	Ще й самопали	Тай від проклятих
	Бранців турецьких	Тай від проклятих
	Тай визволяли,	Тай від лукавих,
	Ляхів поганих	Дав нам Всевишній
	В пух розбивали,	Вічну славу:

Поміж зірками,
Поміж ясними,
Поміж ясними,
Де Херувими,
Понад хмарками
Богу молились,
Правду во віки
Вічні хвалити.

СТРІЛЕЦЬ:

Що привертали
Давню славу,
Давню славу -
Рідну державу,
Щоб була воля
З тихого Сяну
З тихого Сяну
Ген аж до Дону,
Що від Полісся
Аж по Карпати
Шли Україну
Ми визволяти,

Йшли піднімати
Квіття - калину,
Дав нам Всевишній
Вічний спочинок,
Вічний спочинок,
Де тихі води,
Райські городи,
Нема незгоди,
Вітер крилатий
Вільно літає
Славу Господню
Ввік прославляє...

КНЯЗЬ:

Мир нам довіку
В Божому Раю,
Де ясні зорі
Богу сіяють.
Та серце жалем
Б'ється що днини
Немає правди
Для України:

Церкви в руїнах,
В згарищах школи,
Ворог панує
По своїй волі.
Ворог панує
З Сяну до Дону,
Кривда лютує
В Краю моєму.

ГЕТЬМАН:

Лежить в могилі
Козацька слава ...

СТРІЛЕЦЬ:

Квітка - калина
Зв'яла - опала ...

КНЯЗЬ:

Сум нам великий
В Божому раю,
Що в Україні
Волі немає...

ГЕТЬМАН:

Невже не має
Сили на ката?
Мовчить Вкраїна
Колись завзята?

/Стає ясніше./

СТРІЛЕЦЬ:

Гляньте! - відкрились
Небесні брами -
Знов нам вітати
Гостя між нами.

ЯНГОЛ: /Входить - всі встануть/

Мир вам, щасливі,
Богу угодні!
Приймете гостя
Свого сьогодні,

Із України,
Що Богу мила,
Що Правді вірно
Завжди служила.

/Янгол зникає, входить ПОВСТАНЕЦЬ, за сценою пісня "Гей степами"/

КНЯЗЬ: /підходить до нього:

Русичів давніх
Сину завзятий!

ГЕТЬМАН: Нащадку гордий
Славних Сарматів!

СТРІЛЕЦЬ: Зброя у тебе
Сонцем сіяє!
Скажи нам вістку
З Рідного Краю!

<u>ПОВСТАНЕЦЬ</u> :	Привіт вам, предки, Поклін, герої, Від України, Та від нової, Що не зложила Катам ще зброї, Що в лісі темнім Та в нічку грізну Кувала зброю Добру -залізну.	На воріженьків Кувала зброю Та гартувала Серця героїв ... Горить Вкраїна З Сяну до Дону Не панувати Катові злomu!
---------------------	--	--

КНЯЗЬ: Горить Вкраїна

ГЕТЬМАН: Лунає слава!

СТРІЛЕЦЬ: Встане ще воля -
Рідна Держава!

КНЯЗЬ: Невже це справді
Близька хвилина,
Що прийде Правда
На Україну?

/За сценою спів коляди: БОГ ПРЕДВІЧНИЙ/

ГЕТЬМАН: Чуєш? Співають
Хори небесні!

СТРІЛЕЦЬ: Хмарками линуть
Співи чудесні ...

ПОВСТАНЕЦЬ: Невже ж родилась
Правда сьогодні?

<u>ЯНГОЛ</u> :	Мир вам, достойні	Родилась Правда
	Слуги Господні!	На Україні.
	Вам я приношу	На Україну -
	Добру новину	Там, де Карпати
	Йдіть до яскині	
	Бога вітати!	

КНЯЗЬ: Правда родилась!

ГЕТЬМАН: На Україні!

ЯНГОЛ: В стайні убогій
Спочила нині,
Завтра ж воскресне
Світові всьому!

СТРІЛЕЦЬ: Ходім вклонитись
 Князю новому!

КНЯЗЬ: Несімо дари:
 Церкви багаті,
 Золотом криті
 В дорогій шаті

ГЕТЬМАН: Шаблі дамаські
 І сапопали
 Що Правду вірно
 Обороняли.

СТРІЛЕЦЬ: Наші прапори,
 Буйні, мов море,

ПОВСТАНЕЦЬ: І наші серця -
 Правді все вірні!

ВСІ: Зложімо Богу
 В дарі покійно ...

/Виходять повагом під звуки коляди/.

 -:-:-
 -:-:-:-:-
 -:-:-:-:-
 -:-:-

ЛЕСЯ ХРАПЛИВА

ПРИГОДИ ПИСАНОЧКИ
/Розповідь Сестрички/

Була собі новачка Оріся. На сходини пильно ходила, в школі гарненько вчилась, і дома матусі, як могла, так і помагала. Тому всі Орісю дуже любили: і сестричка, і всі новачки в рою, і вчителька, і матуся, і батько.

А коли прийшов Великдень, задзвонили дзвони, подарувала мати Орісі гарнентку писанку. Квітками-чічками, барвними олениками розмальовану.

Подякувала Оріся мамусі, завинула писаночку в хустину та пішла з батьками в церкву. А після Служби Божої зібралися під церквою Орісині подружки - новачки. Кожна була дістала від матусі писаночку - та ніодної не була така гарна, як Орісіна. Стали дівчатка одною писанкою об другу цокати - пробувати, чия сильніша.

Вдарилася Маруся своєю писанкою об Орісіну - Марусина писанка та і вся розбилася, Орісіна осталась ціла. Вдарилася об неї Гануся своєю - і Ганусина луснула. Спробувала Христя - і її писанка розпалася. А Орісіна писанка ціла остала, немов рада, що всі інші писанки побила.

Поклала Оріся свою писанку в траву, а сама пішла із подругами - новачками гагілки виводити. А писаночка немов від -

чула, що ніхто на неї не дивиться тай покотилася по м'якій зеленій травичці. Покотилася через стежку та через браму, далше на дорогу, аж ген далеко, в ліс...

А в лісі птички так і щебечуть, так і співають. А в лісі квітки білі, жовті та сині свої цікаві голівки розкривають. А на вершках дерев вітер – пустунчик із свіжим, молодим листячком грається... А писаночка котилася все далше й далше.

/На сцену виходить писанка/

А напроти неї – дивись! – скаче шіренський зайчик – побігайчик.

Зайчик: А хто ти така будеш, красна панянка?

Писанка: А ти хто такий, сірий, та ще й вухатий?

Зайчик: Я зайчик – побігайчик. По лісі стрибаю, в поле по капусту забігаю, від лиса та від вовка-неситого, що сил у ногах втікаю.

Писанка: А я писанка, та ще й Великодня! Мене матуся Орісі – новачки довго-довго лискучим воском рисувала, в барвах різних-преріжних купала, поки я вся квітками та чічками й барвними олениками розмальована стала...

Зайчик: /Оглядає її/. Ти мені дуже подобалася, писаночко. Давай будемо разом по лісі мандрувати!

Писанка: Ото, а хіба ж ти мені рівня? Я всі писанки із цілого Орісиного роя побила! Куди ж тобі до мене?

Зайчик: /Просить/ А таки ходи зі мною, лугом та бором та зеленою травою...

Писанка: /Розлютилась/ Не хочу й не піду!

РОЗПОВІДЬ: Похнюпився зайчик, розвісив вниз свої вухка та пішов дуки ноги несли, куди очі бачили.... А писаночка покотилася далше. Котиться вона лісом, аж напроти їй курятко. Маленьке та жовтеньке, мов пущинка м'якеньке.

Курятко: А ти хто така будеш красна панянка?

Писанка: А ти хто таке, маленьке та пухкате, та неповоротне?

Курятко: Я – курятко маленьке, загубилося в моєї неньки – квсчки. Лісом блукаю, друзів собі шукаю. Будь ти мені по-другою!

Писанка: А я писанка, та ще й Великодня! Мене матуся Орісі – новачки довго-довго лискучим воском рисувала, в красках різних купала, поки я вся квітками та чічками та барвними олениками розмальована стала.

Курятко: /Оглядає її/. Ти мені дуже подобалася, писаночко! Та мабуть ти мені і ріднею приходишся. Давай будемо разом мандрувати, дороги шукати!

Писанка: Ото, а хіба ж ти мені рівня? Я всі писанки із цілого Орісиного роя побила! Куди ж тобі до мене?

Курятко: /Дуже просить/ А таки ходи зі мною, лугом та бором та зеленою травою!

Писанка: /Розлютилась/ Не хочу! Не піду!

РОЗПОВІДЬ: Засумувало курятко жовтеньке, аж слізки з очей крильцятками втирати стало та пішло, куди ноги несли, куди очі бачили. А писанка покотилася далше. Аж закотилася на лісову полянку. А на полянці паслося ягнятко-біленьке, маленьке та кучеряве.

Ягнятко: А ти хто така будеш, красна панянка?

Писанка: А ти хто таке, мале та вухате та кудлате?

Ягнятко: Я, ягничка-невеличка, вийшла поскубати свіжої травички... Траву зелену, білі квіточки спасаю, друзів собі шукаю...

Писанка: А я писанка, шей Великодня! Мене матуся Орисі-новачки довго-довго лискучим воском рисувала, то в червоній, то в жовтій, то в зеленій красці купала, поки я вся барвна мов веселка стала...

Ягнятко: /Оглядає її/ Дуже ти мені припала до вподоби, писанко. Давай підемо разом!

Писанка: А хіба ж ти мені рівня? Я всі-всі писанки із цілого Орисиного роя побила, а як до лісу пішла, то й сама, без нікого собі дорогу найшла. Бач, яка я!

Ягнятко: Бачу я, що ти неабияк краля та таки вдвійку нам веселів буде. Будемо квіток шукати, ти зі мною підеш лугом, бором та зеленою травою ...

Писанка: /Аж ніжною тупнула/ Не хачу й не піду!

РОЗПОВІДЬ: Похнюпилося ягнятко - слізеньки йому із очей: кап-кап-кап. Вже й травичка свіжа весняна не смакує йому.... Воно само пішло куди ноги несли, куди очі бачили ... А писанка покотилася далше... А квітки весняні дивом дивувались, птички на деревах аж щебетати забували: що це за паянка, мов веселка барвна, квітками та чічками та оелниками розмальована - лісом та лугом мандрує?

А писаночка щораз то більше на гордошах надувається, кругом розглядається та все собі думає, що другої такої красної, як вона, - на цілому світі не має. Аж ось вона наступила на камінчик, зачепилась об корінчик та впала просто в яму, що її колись лисиця для своїх лисинят була вигребла... Впала писаночка - трохи не розбилася... Та ні, не розбилася, бо міцна була, бо зі всіх писанок у цілому рої - найміцніша. Не розбилась та вилізти із ямки - ніяк. Що пробує так зараз знов і на саме дно скотиться. Бачить писаночка, що хіба вже їй прийдеться пропадати, стала вона тоді гірко плакати - ридати ...

Писанка: Ой бідна - бідненька я! Хіба прийдеться мені тут у ямці загинати, бо ніяк мені на гору дістатись. Хіба ж тут так і полиняють мої пишні шати, що їх Орисина матуся лискучим воском малювала, у красках купала, своїй дочечці, чемній новачці на сам Великдень дарувала..... Чи на те вона, матуся добра трудилась днями, ночами наді мною не спала, щоб я тут у лісі, у самотній ямці пропадала?

Ой, якби то був зі мною зайчик - побігайчик, чи курятко маленьке, чи ягнятко біленьке! Вони б напевно добре знали, мене з біди иврятували ...І чого ж це я нещасна ними гордила, дружити не хотіла?

РОЗПОВІДЬ: Так довго - довго писаночка в ямці гірко плакала - ридала, аж почув її здалека зайчик - побігайчик. Прибіг він над ямку та питає:

Зайчик: А хто це, хто в ямці так гірко ридає?

Писаночка: Зайчику-побігайчику, це я, писаночка, що тобою сіреньким та вухатим гордила, з тобою дружити не хотіла, а тепер сама у лисячу ямку закотилась, та вилізти - ніяк! У-у-у-у-у-у!

РОЗПОВІДЬ: Поглянув на неї зайчик, пошкрябався за вушком таї каже:

Зайчик: Та не плач, небого! От я буду зараз гукати, може хто прийде тебе визволяти! /Складає лапки в трубку, кличе на всі сторони/ Гей-гей-Гууу ...!

Курятко: /Вбігає/ А хто це тут вже зранку по лісі гукає?

Зайчик: Та ось тут писаночка - красна паняночка в лисячій ямці загибає ...

Курятко: То ми ж зараз разом станемо гукати, може хто почує - прийде визволяти. /Обидвоє гукають, як перед тим/

Ягнятко: А хто це тут вже зранку по лісі гукає, тишу святочну Великодню розбиває?

Зайчик і Курятко: Та ось це писаночка, красна паняночка, квітками мальована, чічками цяцькована, у лисячій ямці загибає!

Ягнятко: То ми ж разом станемо гукати, може хто почує, прийде визволяти!

/Гукають як перед тим. Здалека чути веснянку новачок/

Зайчик: Чи чуєте? Хтось в лісі співає!

Курятко: Може нас почує?

Ягнятко: Може писанку врятує?

/Всі трое гукають. Входять 4 - 5 новачок/.

РОЗПОВІДЬ: І так гукали так кричали, аж почули їх новачки - дівчатка, що йшли разом із Орисею в лісі, її писанки шукати. Пішли вони за голосом звіряток та зайшли аж над ямку, що її лисиця своїм лисенятам копала, що то в неї писаночка впала... Прийшли. Побачила Орися свою писаночку, витягнула її з ямки та на радіошах давай свою писанку цілувати .. А потім всі взялися за руки та завели веснянки: і новачки, і зайчик, і курятко, і ягнятко ...

<u>ВЕСНЯНКА</u> :	Проминула вже зима,	Кругом квіти вже цвітуть,
	Снігу леду вже нема,	Вівці трави вже пасуть,
	Ой нема, ой нема,	Ой пасуть, ой пасуть,
	Снігу-леду вже нема.	Вівці трави вже пасуть

Прилетіли журавлі
Й соловії ті малі,
Ой малі, ой малі,
Соловії ті малі.

Всі весело співаймо,
Весну красну вітаймо,
Вітаймо, вітаймо
Весну красну вітаймо

В. ГРИМАЛЯК

Е П І Д І Я С К О П

..... Братчику, чи сьогодні буде фільм?

Ні, сьогодні фільму не буде, але буде щось майже таке саме як фільм. Буде казка "Чоботи втікачі".

О! Ми це вже знаємо, бо читали ту казку в "ГОТУЙСЬ".

Це правда, що ви читали, але ви її не бачили.

А хіба казку можна бачити?

Можна, на екрані, - ото-ж увага, починаємо.

І на великому полотнищі екрану видно вже перший образок казки. Нічого не говорю, бо новачки самі спонтанно читають:

"Був собі дід. У нього були чоботи"... і т.д. Гарний кольоровий образочок ч.1. А таких картин із цілої казки було 15: Заінтере-сування читанням із пам'яті новачків було таке, що поправляли один одного та й забули про фільм, а почали жити життям казки.

-:-:-:-

Ось так я хотів зробити малий експеримент, щоб перевести не-ревести зацікавлення новачків від "ковбойського" фільму на українську казку. Мене ніяк не здивувало так велике захоплення новачків вивітленням гарних кольорових ілюстрацій казки з рідною, українською тематикою. Діти взагалі молодші й старші захоплюються гарними ілюстраціями до казки.

Апарат "епідіяскоп" односторонньо отримав право "громадянства" в нашій виховній роботі з новачками. Він служить, щоб показати Україну - /з маленьких образочків побільшує на величину екрану/, він показує як розв'язати ребусики - загадки. Він побільшує також самих новачат на знімках з таборів чи сходин, словом - він робить все новим, живим, зрозумілим і краще закріплює в дитячій пам'яті все те, що ми хочемо подати, до малих голівок наших любимців.

Це все, очевидно, станеться тоді, коли ми самі прикладемо рук до роботи, коли відповідно заплануємо виховну програму, коли в нас буде бажання справити новачатам несподівану приємність.

-:-:-:-

Не меншу прислугу зробив мені фільм, що його визичив мені брат Шегрин із Бостону. Це була велика й слава подія на моїй новацькій забаві, де були теж і батьки дітей. Фільм з ТАБОРУ в ІСТ ЧЕТГЕМ. Ви не можете уявити собі тої втіхи, радості, окликів задоволення новачків! -"О! Це я! А це Миросько, тут Борис, там Юрко", - лунало від початку фільму аж до кінця.

А коли на залі стало ясно, коли втихомирилось молоде братство, я побачив на обличчях батьків не лише задоволення, але й деяку гордість.

"Ось бачите, на фільмі був мій синцьо" Но а це знане всім, що мамин синцьо найкращий з усіх синів

Сестричка ЛЕСЯ

ЯК "ДОМОВИЧКИ" УЛАДИЛИ СВОЮ ДОМІВКУ

Коли "ДОМОВИЧКИ" прийшли перший раз до нової домівки то якось дуже сумно було їм на серцях. Домівка була велика й простора, але було в ній лиш три крісла і більше нічого. І то, як на одне крісло Оля сіла, то воно тільки - трісь, тай зломилосся. Добре, що долівка була свіжо вичищена, то всі посідали на ній у крузі, неначе при огнику, та так відбули сходини.

А сестричка говорила: - Бачите, ми вже маємо свою до - мівку. Мусимо бути дуже вдячні нашим батькам, що їй нам підшукали та винайняли. Але бачите, як тут пусто!

- Ой так, прошу сестрички!

- А ви всі хотіли б, щоб наша домівка інакше виглядала?

- Дуже, дуже хотіли б.

- То мусимо самі про це подбати.

- А як?

- Подумайте самі, як?

- А ми не знаємо.

- Прошу сестрички, мені здається, що я знаю: тут треба крісел ...

- Певно, а ще чого?

- Ну і стола. В кожній хаті є завжди стіл.

- А також шафи, бо нема куди складати наших витинанок....

- Прошу сестрички, а звідки ж ми те все візьмемо?

- А звідки ж береться обстановку до хати? - спитала сестричка.

- Ну, до хати то татко й мамця купують, але ми ... ми не маємо грошей ...

- То мусимо собі заощадити - порадила сестричка.

- А звідки, прошу сестрички?

- Та ось подумайте добре, скільки то ми не раз непотрібно видаємо грошей.

- Ні, прошу сестрички, ми ніколи!

- А ось пригадайте собі, скільки разів купували якусь непотрібну іграшку, а то й цукорки, чи інше ... Хіба ж без цього не можна було обійтися?

Всі якось посумніли, бо кожна собі аж надто добре пригадувала це ...

- Так от ми могли б ці гроші складати в щадничу коробку, а тоді можна б купити все потрібне...

- А справді ...

- Але ми не маємо щадничої коробки!

- Ось вона! - і сестричка зі своєї течки кругленьку металеву коробку.

- О прошу сестрички, а я маю п'ять центів. Можна їх кинути - вихопилася Зірка.

- Добре, кинь! І Зірка тремтячою рукою вкинула до коробки свій гріш. А як він гарно дзеленькнув! За Зіркою пішла ще Оріся, Христя і Марійка. Решта обіцяла, що принесе на другий раз - напевно! Світлянка навіть зав'язала собі вузлики на хус -

точці, щоб не забути ...

Ляна - роєва, мала опікуватися коробкою та приносити її на кожні сходини. На чергових сходинках вже добре дзвонили гроші, аж було якось веселіше всім, хоч сходини відбували ще "на землі". А Ляня трясла коробкою та все говорила: "Хто ще сьогодні не дав, прошу зараз дати, бо я опісля не прийму!"

А як хвалилися новачки, хто звідкіля роздобув ті гроші! Оксани тета платила пів доляра, коли вона вечором бавилася з тетиним малим Андрійком. А Марійка перестала їздити автобусом до школи /бо то можна пішки зайти, тільки треба раніше встати/ і складає щодня двадцять центів. А Ляня відмовила собі тісточка до снідання в школі ...

Христя сказала мамі, що вона потребує грошей до школи і дістала 50 центів....

-Чи ви думаєте, що так можна робити? - запитала сестричка.

- Ой ні, ні! Та ж новачка має все говорити лиш правду!

- Фе, Христю, яка ж з тебе новачка?

Одна тільки Устя стала її боронити: - Прошу сестрички, Христя зле не думала! А Христі вже аж сльози в очах стали...

Тоді сестричка сказала, щоби Христя зараз віддала ті гроші мамі, нехай у всьому признається і вже більші ніколи - ніколи такого не робить. Бо таких грошей навіть сама коробка не хотіла б!

Дальше вже все йшло гладко. Грошенята сипались до коробки, аж вже там дзвонити не могли. Тоді треба було відчинити коробку, /сестричка мала ключик/. Висипали - почислили. Було - подумайте! дванадцять доларів та 24 центи за один місяць. Кожна з "Домовичок" перечеислювала, і було ні більше ні менше. Тоді Ляня, Оля та Зірка пішли одного пополудня до крамниці питати, скільки коштуватимуть крісла. Довідалися - ой горе! - Про такі гарні, з різьбленою спинкою, як вони думали - то й мріяти годі. А так таких простеньких, звичайненьких - то за їх гроші було всього чотири крісла. Радилися, журилися, бігали аж три рази до сестрички, а скільки то разів одна до одної - і купили чотири крісла. Решта остала в коробці. На одному кріслі буде сидіти в часі сходин сестричка, а на інших новачки, що на попередніх сходинках мали найбільше хрестиків. Так і рішили.

Тоді почали дальше думати. - Складають все цілий місяць - і є чотири крісла. А як воно так поволі дальше піде - то чи варта так заходитись. Тоді домівка буде уладжена, як вони самі будуть вже сестричками - а вони хочуть, щоби її влаштувати вже. Треба якось прадити цьому!

Думали й придумали! Трошки сестричка, а трошки вони. Улаштують базар. Повишивають хустинки. Усті мамуся спече бубликів /а Устя pomoже: буде пробувати, чи добрі, а опісля помие посуду/. А ще крім того сестричка принесе їм форми і вони повитинають з паперу і лицарів і козаків і стрільців і пластунок, таких на підставах, що будуть стояти таладуть їх на базар. І запросять новаків, юнаків і значок, а навіть батьків. Всіх.

Так і зробили. Вашко описати скільки то було труду та біганини, але два дні після базару в домівці стояла шафка, а ще осталось троха грошей - так вже на половину стола.

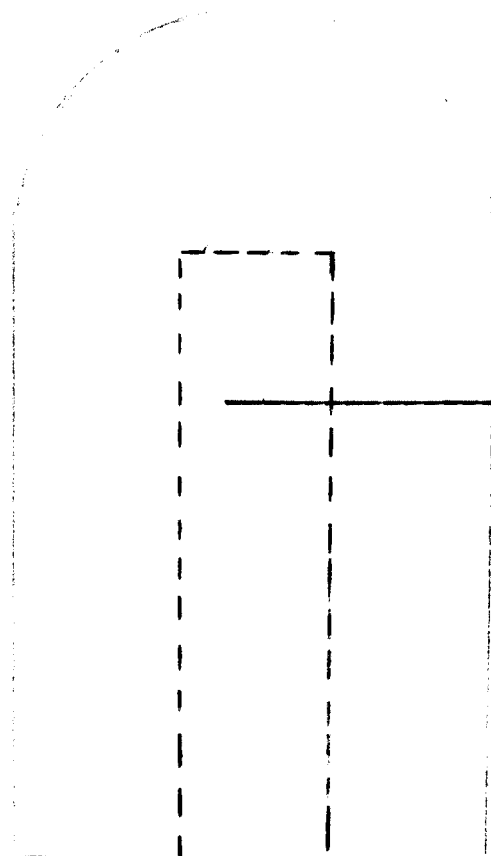
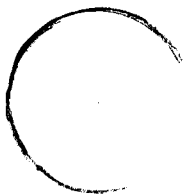
Шадили пильно й дальше. І чи повірите? Станув в домівці стіл і більше крісел так, що вже всі могли сидіти на сходинках і навіть ще одна менша шафка, що її треба було для бібліотеки роя. Все те заробили собі "Домлвички" самі. А потім прийшли ще образи, а Олі мамця вишила рушник над образ Матері Божої.

Ось так "Домовички" все придбали - бо на те вони справжні новачки, що все вміють самі собі порадити!

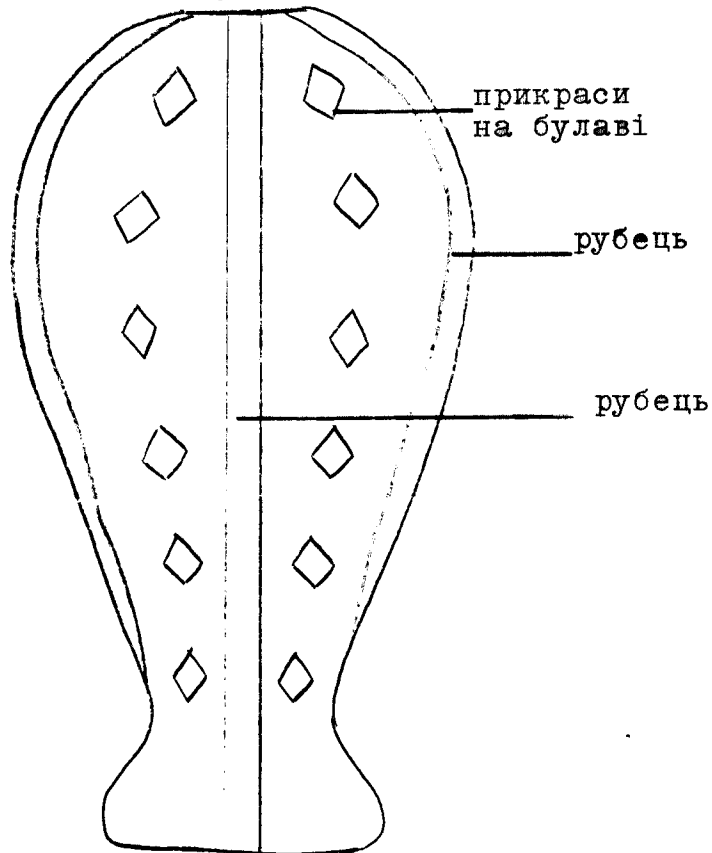
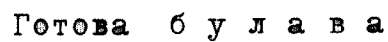
Сірий Орел ДЕНИС

[illegible]

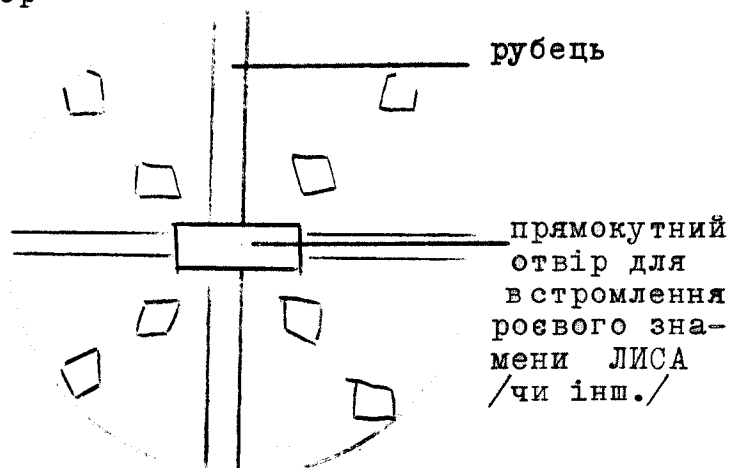
Круглый кусок дерева

отвір вглуб
круглий для
круглого дер-
жака

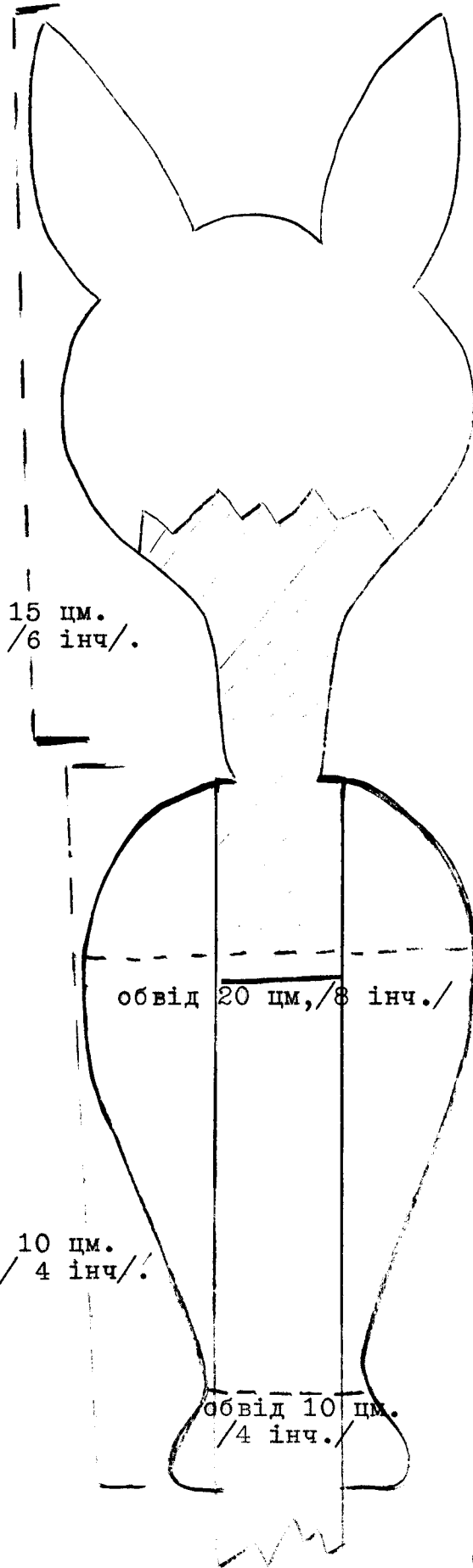

3. Вид збоку

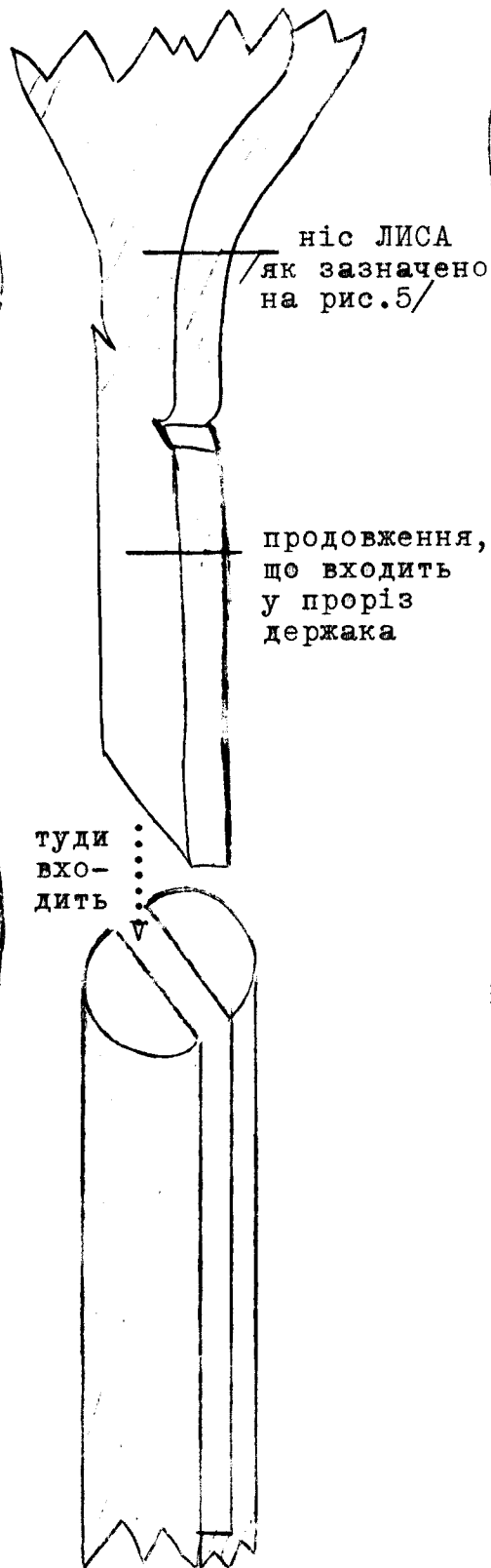

4. Вид згори /Горішня частина
булави з рис. 3./

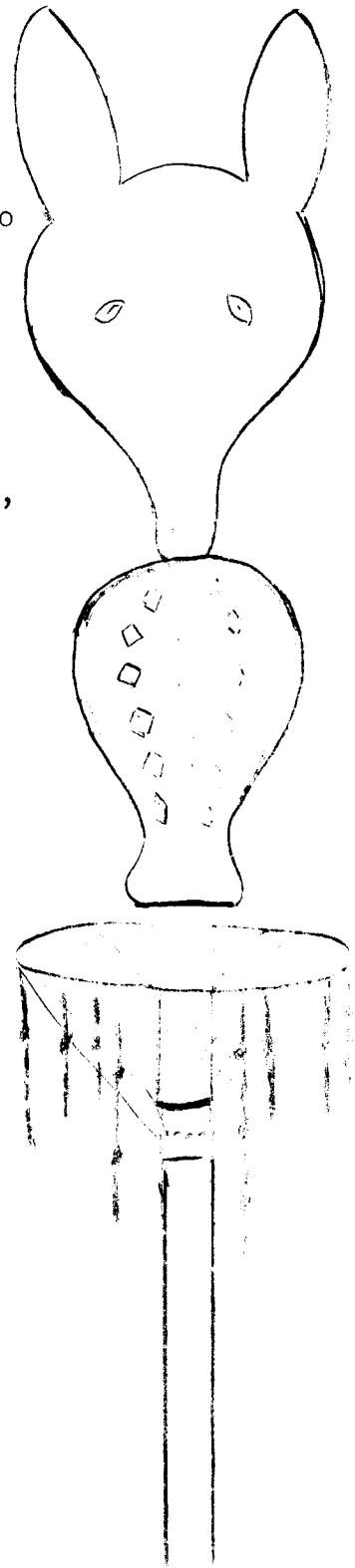
Як сполучити роєве знам'я із держакон
в середині булави:

5. Вид зпереду

6. Як входить роєве
знам'я до держака
в середині булави

7. Загальний вид
ГОТОВОГО Т О Т Е М У

на роєвому знамені

- [illegible]

Шлемо цю дорогою БРАТОВІ ДЕНИСОВІ
ширий пластовий привіт, очікуючи щас-
ливого його повороту до нашого новаць-
кого й пластового гурту.

СКОЕ!

О Р Л И Н И Й К Р У Г

Рис. 8.

ДУМКИ ПІД РОЗВАГУ новацьким ВИХОВНИКАМ:

=====

Т. С.

УДОСКОНАЛЮМО НАШ М Е Т О Д ПРАЦІ

Найважливіше наше завдання у виховній роботі з новачками — це розвивання і плекання д у х о в и х в а р т о с т е й. Що то за цінності — кожний виховник знає, а для певности може заглянути до ПРАВИЛЬНИКА УПН і прочитати про основи виховання в УПН, про напрямні виховної дії в УПН і т.д. Для пригадки та відсвіження цього варто прочитувати правильник час-до-часу.

Перед нами виринає тепер питання: ЯК ДОСЯГТИ МЕТИ? Багато, можна сміло сказати, більшість виховників знаходить практичну відповідь на це питання у безпосередніх, простих заходах. Але спостереження підкреслюють факт, що майже кожний молодий чи малодосвідчений виховник робить ті самі помилки.

П е р ш е н е д о м а г а н н я: Виховник намагається дати як найповніше — вичерпне обговорення фактів чи явищ. Неодин із вас подумає, що ж у тому злого?

Загал дітей н е ц і к а в и т ь цілість справ, що зв'язані н.пр. з якимсь явищем. Їх інтересує звичайно одна — дві основні риси явища, часом і більше, не завжди найважливіші, часто різні в різних дітей. Тому ми повинні розказувати про важливіші й ц і к а в і ш і риси явища, залишаючи даліше " п о г л и б л е н н я " відомостей самій дитині. Нашим завданням є лише п о б у д ж у в а т и дітей до шукань, бо ми не є в силі всего навчити новачка в межах 1 чи 2 годин тижневої зустрічі.

Д р у г е н е д о м а г а н н я: Щоб у короткому часі подати як найбільше фактів про н.пр. якогось князя, гетьмана чи письменника, виховник реалізує свій намір у своїй н е с в і д о с т і в найбільше н е в і д п о в і д н і й формі, бо в формі с у х о г о в и к л а д у. Цей підхід до справи поганий, дуже поганий.

Перш за все — коли ми візьмемо до уваги наші спостереження психологічного порядку, ми не будемо подавати новачкам

всіх фактів з життя історичних постатей. Ми не можемо бавитися у шк о л у. Ми підкреслимо один - два факти з життя н.пр. князя на те, щоб запізнати новаків з постаттю князя, щоб побудити цікавість дітей до засвоєння /несвідомого/ чи закріплення такої риси характеру князя, як це подано в оповіданню.

Тому не розказування життєпису даного князя, не вичислювання всіх його заслуг є важливе в нашій роботі з дітьми, а розказання одного чи двох фактів з дитинства чи загалом зі життя князя, що були притаманні для нього, а які, згідно з нашим бажанням, повинні бути особливістю наших новачат.

Очевидно метод роботи мінятимемо відповідно до вік у дітей. Для прикладу: Від розповіді - ГРИ в наймолодших новачат, перейдемо до розповіді - ГУТІРКИ в середущих і дамо належне місце для ГУТІРКИ /де всі новачки рою беруть участь/ у роботі зі старшими новачками. Слідом за розповіддю та гутіркою повинна йти дія дитини, що в'язатиметься тісніше з діяльністю видатніших постатей українського світу. Для прикладу: Найлегше, на мою думку, впорядник запізнає новаків з Нарбутом, коли розказуватиме про нарисовані ним гроші чи марки для Української Держави. Консеквентно за тим повинно вирости чи зміцнитися у багатьох новачат бажання рисувати чи збирати марки, гроші чи щонебудь іншого.

Нам видається, що цих кілька думок дасть сяку-таку картину, що уможливить уявити собі, як вести роботу з дітьми. Розуміється картина ця неповна. Незрозуміле вам щонебудь, пишіть, питайте! Як би не було ЗАНЕХАЙТЕ ВИКЛАДИ підчас своїх занять з новачатами, а шляхом г р и, р о з п о в і д і, г у т і р к и, п і с н і виховуймо наших малят на справжніх, з великими духовими вартостями майбутність громадян української спільноти.

СТОРІНКА зі ЗАПИСНИКА РЕДАКЦІЇ В.О.Р.

Л И С Т У В А Н Н Я Н О В А К І В

Поволі стало вже в нас гарним звичаєм, що новачки пересилають святочні привіти. Вітають вони індивідуально чи збірно своїх юних друзів чи зверхників. Також, особливе в цьому році, була жива виміна привітів і листування у літніх таборах. Однак це проводиться не завжди згідно з нашими виховними заходами. Часом здається нам, що виховники не розуміють ваги такого виховного заходу, як новацькі привіти - листування.

Суттєвим у тому є те, що новачок-новачка пам'ятає про свого друга з табору, чи свого братчика - сестричку, чи про іншого новацького виховника. Вони висилають картку з привітом чи побажаннями. Підшукування картки, зложення привіту, написання адреси тощо, дають дитині цілу низку глибоких духових переживань, а впарі з тим вчать практично, як треба писати та висилати листа.

Все це може проводитися дома або в домівці. Початково можна це практикувати в домівці, як переходовий етап, а потім дома, де кожний новачок уже сам писатиме до кого захоче.

Не все однак є в порядку в реалізації цього важливого заходу. Деякі новацькі виховники вважають, що пересилання привітів це чисто формальна справа і тому самі пишуть і висилають побажання до пластових зверхників. Ми розуміємо цих виховників, що так воно легше, не пов'язане з ніякими клопотами. Та все-таки ми радимо пожертвувати частину сходин на цю справу, бо вона має велике виховне значення. Уважаємо теж, що дуже важливим є, щоби новачата самі підписувалися, кожний новачок із року, а не лише представники роїв чи гнізда.

Послідовно після одержання привіту треба обов'язково подякувати новачкам за висланий привіт чи побажання, чи то окремим письмом, чи в новацькому журналі, називаючи прізвища кожного новачка.

Стільки є випадків, що новачки перебуваючи 4 тижні на літніх таборах ні разу не написали до своїх батьків, хоч до того зобов'язалися і мали готові листівки, заадресовані, з приліпленими поштовими значками. Сипляться тоді листи від батьків до команди табору, часто навіть є наказ, що всі учасники табору мають написати до своїх батьків. Та це мало виховний засіб, бо дітей треба навчити цього починаючи саме з таких гуртових пересилань привітів.

Ото-ж продовжуйте й надалі пересилання привітів, зв'язуйте своїх новачків з новачками, що живуть в інших країнах. Пересилайте святочні дарунки новачкам - залишенцям у Німеччині чи Австрії, бо вони живуть у дуже важких умовах.

Покажіть ділом новацько - пластову дружбу, взаємну допомогу. Сьогодні вони знаходяться у великій біді, а завтра кожний з нас може опинитися в невідрадному положенні.

Тому поборюймо труднощі на шляху до ВЕЛИКОЇ МЕТИ спільним дружнім зусиллям всіх членів української громади помагаючи собі взаємно й такий шлях покажимо нашим новачатам.

ГОЛОСИ НОВАЦЬКИХ ВИХОВНИКІВ

=====

ЗІ ЗВІТУ ГНІЗДОВОЇ

пл.сен. Н. Гаврачинської про працю гнізда "Крилаті"
у В і н н і п е г у.

В дні 28.XI. мин. року відбулися сходи гнізда з нагоди Свята Української Книжки з такою програмою:

В и с т а в к а К н и ж к и. Гніздова перевела гутірку, як новачки поводяться в бібліотеці, в який спосіб випозичається книжки і т.д. Новачки оглянули на виставці найновіші видання передусім історичні та дитячі журнали. Потім переведено гру "ЙДУ до БІБЛІОТЕКИ". Оповідання - історія одної картки з книжки /в який спосіб повстає книжка і як треба шанувати книжку/. ГРА - ходження по газеті на зручність. Спів - повторення піснi до Свята Шевченка, що його планується відбути разом з дітьми з Рідної Школи. РІЗНЕ: Повідомлено новачок, що створено новий рій для тих новачок, що мешкають близько катедри. Гніздова завзивала новачок, щоби здавали іспити вмілости ч и т а ч к и та закладали власні бібліотечки.

ПРИМІТКА: Рої приготуються до відсвяткування Роковин Шевченка в Гнізді у формі змагань за найбільшу кількість найкращих деклямацій в рої.

В іншому місці звіту читаємо:

Відбуто ЯЛИНКУ для Новацтва Станиці. Просфору посвятив О. Станичний та звернувся до новацтва кількома словами викликаючи в них почуття єдності зо всіми новачками та всіми українськими дітьми на Батьківщині, як теж по всьому світі. Новак і новачка засвітили після того дві свічки на ялинці. Пластприят приготував перекуску а потім новацтво й юнацтво провело програму.

СВЯТО СОБОРНОСТІ Жіночий Кіш відмітив святочним переходом новачок до юнацтва, а гурток юначок склав пластову присягу. 13 новачок одержало ступінь "ОРЛЯТ", гніздо попрацювало "Синичок" і "Ластівки", що перейшли до юначок. З нагоди переходу "Синички" зложили свій ошадности в сумі 5,-- дол. на видавництво, а "Ластівки" дол. 2,95 для дітей-залишених у Німеччині. Зворушливим моментом свята було прочитання письма від Сестрички Гол. Референтки з побажанням для новачок у дні їх переходу до юначок та повідомлення про це, що "Синички" здобули перше місце в Канаді в роєвих змаганнях з нагоди 40-ліття У.П.У.

В дні 1 лютого відбулися сходи гнізда для обговорення організаційних та виховних справ. Вирішено, що Сестрички подбають, щоб новачки складали іспити вмілостей зі зимових спортив. Сестричка Христя перебрала відповідальність зивчити новачок всіх вимог на ЛЕЩЕТАРКУ. Заплановано влаштувати змаг Перший Лещетарський Крок для новачок. Сестрички обмінялися матеріялами зі "Світу Дитини".

Дня 28 березня відбулися святочні сходи гнізда призначені Т. Шевченкові. Програма: 1/ Заповіт, 2/ Гутірка: "Культ Шевченка серед українців і чужинців, 3/ Змагання роїв у декляма-

ціях. Участь брали 26 новачок. Суддєйська комісія, що складалася із членів Пластприяту признала нагору роєві "ЗОЗУЛЬКИ". Рій одержав як нагороду дуже гарне видання "КОБЗАРЯ". Нагорода ця є перехідна на один рік.

4/ ГРА - складання "ЗАПОВІТУ" з окремих слів /для молодших роїв/. Старші рої одержали винятки з віршів, що їх вони вичали та мали підняти наголовки до них.

5/ Пісні "Наш отаман Гамалія" і "Думи мої".

-:-:-:-:-

Коротенькі ті звіти та як багато говорять. Відчувається належний рівень праці в Гнізді. Дбайливий уклад програми сходин засвідчує, що виховниці знайомі з методикою праці з новацтвом. Містимо уривки тих звітів як зразок для загалу новацьких вихлвників.

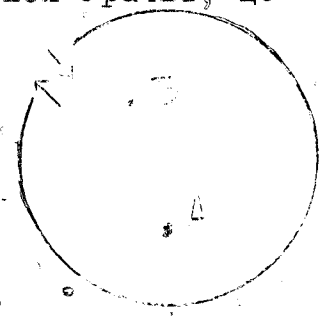
-:-:-:-:-

І Г Р О В И Й К У Т И К

=====

С Т О Р О Ж

Гравці в колі. В середині кола зазначений круг в одному місці відчинений, кудю можуть гравці вбігати й вибігати. В цьому крузі є два знаки. На знак /А/ стоїть сторож з хустиною в руках, на другому /Б/ лежить якийсь предмет. Завданням сторожа є хоронити той предмет. Завданням всіх гравців є підійти то цього предмету /н.пр. м'яча/ так, щоби сторож не зловив тоді коли той предмет забирають. Гра починається так: Гравці тримаються за руки й ідуть то вправо то вліво. Після свистка опускають руки і той, що в тій хвилині є на місці, де коло є відчинене вбігає до кола хвтає предмет, що там лежить, вибігає з кола оббігає його о д и н раз і старається покласти предмет на те саме місце, але так скоро й спритно, щоби СТОРОЖ його не зловив. Якщо сторож зловить то зловлений стає СТОРОЖЕМ. БЛИЩІ ПРАВИЛА ГРИ: До кола можна ввійти тільки через ту частину кола, що є незачинена. Ніхто з перебігаючих не сміє доторкнутися гравців, що стоять в колі. Хто доторкнувся виключений з гри.

З М А Г А Н Н Я Б У З Ь К І В

Перебігти означену площу в найкоршому часі і в той сам час зробити як найменше кроків. БІГАТИ ТАК: Рої стоять у ряді. Перші з кожного рою вибігають, добігають до кінця площі і стають там на визначених місцях. Наступні з роїв можуть бігти, коли попередні з їх роїв вже стоять на СТРУНКО - і т.д. Виграє той рій, котрого цілість зробила найменше кроків, /ПЕРШЕ МІСЦЕ/, відтак рій, що має о три

кроки більше /ДРУГЕ МІСЦЕ/, вкінці рій, що має є п'ять кроків більше /ТРЕТЕ МІСЦЕ/.

Відшукай зі замкненими очима.

Рій новаків стає у ряді. На віддалі 6 - 8 кроків на землі положена картонова або бляшана коробка, до якої можна покласти коржик, образок чи ін. Граючому зав'язуємо хустиною очі так, щоби не міг бачити і даємо в руки паличку чи прутик. Коли очі зав'язані кажемо йому повернутися тричі вліво чи право і після того піти в напрямі до коробки і вдарити її паличкою.

Хто поцілить коробку паличкою виграв єхований в ній коржик, образок і т.п.

Гра вправляє бистроту, орієнтацію з замкненими очима. Треба добре закрити очі, щоби не можна було бачити коробки.

ПРОШУ В КОМІРНЕ

Граємо в рю, у домівці, або на вільному повітрі. На долівці або землі рисуємо малі колеса, що їх має бути на одно менше ніж є число граючих. Отож коли маємо 8 новаків рисуємо тільки 7 коліс у більшому крузі. В кожне колесо стає один грач, а один залишиться зовсім без свого колеса - це є КОМІРНИК. Він звертається до когось, що стоїть у колесі і каже: ПРОШУ в КОМІРНЕ, але той, що є в колесі не хоче його прийняти до себе й каже: ПРОШУ ДАЛЬШЕ. КОМІРНИК мусить іти далше до другого грача проситися в КОМІРНЕ. Підчас того всі інші грачі, що є у своїх колесах міняють свої місця, перебігаючи з колеса до колеса. КОМІРНИК мусить використати нагоду, що якесь колесо в часі перебігання буде вільне і стати в те вільне колесо. Тоді КОМІРНИКОМ стає той, що залишиться без колеса. Ця рухлива гра надається для молодших новачат.

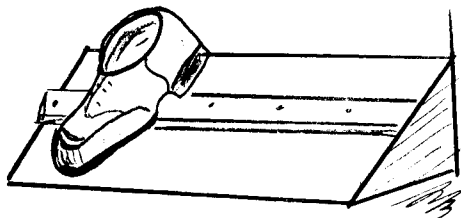
ХОДИ ЗА МНОЮ.

Грачі стоять у колесі тісно один біля другого, звернені очима до середини колеса. Перший, що починає гру стоїть поза колесом і легко дотикаючи в плечі одного грача, що стоїть в колесі каже: ХОДИ ЗА МНОЮ. Діткнений йде скоро в протилежний бік на зовні колеса так аж стане перед своїм противником. Тоді вони оба повагом три рази кланяються собі згинаючи голови, а після третього поклону повертаються скоро назад і біжуть до вільного місця в колесі, щоби його зайняти. Хто залишиться поза колесом починає гру від початку.

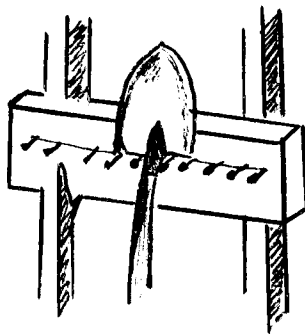
Гра весела, коли точно вимагати, щоби грачі докладно гричі кланялися собі, вироблює зручність у поворотах та швидкість.

О. ГАВРИЛЮК

М А Й С Т Р У Є М О
ПРЕДМЕТИ ЩОДЕННОГО ВЖИТКУ ДОМА і в ТАБОРІ

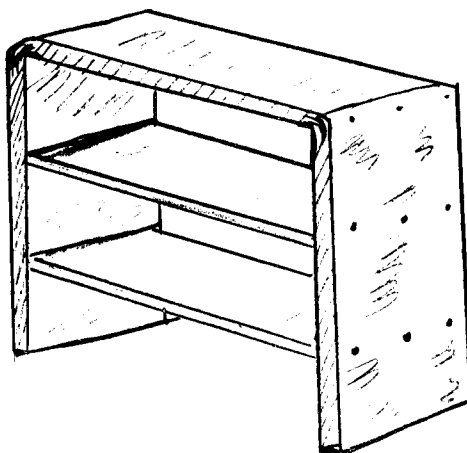

1. Стояк для
череви́ків

2. Ві́шак на зна́ряддя

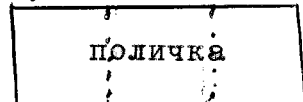
3. По́лички на кни́жки

←30↔30↔30→

←90 см→

Боки і по́лички є рівні 90 см. довжини.

Л И С Т С Т А Р О Г О О Р Л А

=====

ДОРОГІ СІРІ ОРЛИ!

Перші дні 1954 року принесли важливу подію в пластовому русі. На V. Загальному Пластовому З'їзді в Наягара Фоллс закінчився один період пластової діяльності в організаційних рамах т.зв. Союзу Українських Пластунів /СУП/, а започатковано нову форму під назвою КОНФЕРЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ПЛАСТОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ /КУПО/.

Мені здається, що зараз доцільним є усвідомити собі стан УПН-ів, з яким ми ввійшли в наш черговий організаційний період, щоб згодом можна було поміряти й перевірити наш р і с т згл. наш схил.

Склад теперішнього Проводу УПН-ів враз з діючими підлеглими клітинами Вам подано до відома.

"ОРЛИНИЙ КРУГ", ядро новацького руху, став уже незрушима фактом. Число його членів далі росте згідно з постановами правильника. До членів-засновників: Старий Орел, Слиж, Гаврилюк, Світуха, Думановський, до яких вкортці долучився Беднарський -/зараз всі вони є дійсними членами О.К./ - дійшли кандидати: Український, Грималюк, Кравс.

Крайові Новацькі З'єднання очолюють:

1. ЗДПА	-	кр. реф. новаків	-	ст.пл. О. Гаврилюк
2. Канада	-	" " "	-	ст.пл. М. Світуха
3. Аргентина	-	в о. кр. реф. "	-	ст.пл. Л. Думановський
4. Австралія	-	в о. " " "	-	ст.пл. І. Гриневич
5. Англія	-	в о. " " "	-	ст.пл. В. Клим
6. Австрія	-	в о. " " "	-	ст.пл. М. Турко
7. Бразилія	-	в о. " " "	-	пл.сен.М. Гаврилишин

Стан УПН-ів на 1954 рік такий:

Новаків 740, зорганізованих в 46 частинах, новацьких виховників 108. Зареєстровані в рр. 1945 - 49 в Німеччині частини: 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19, 21 - самозділківдувалися у зв'язку з переселенням українських емігрантів. У часі 1950 - 1953 рр. в Булаві головного Булавного УПН-ів зареєстровано 9 нових частин, в тому 8 у ЗДПА і 1 в Канаді /Вінніпег/ та 3 самостійні рої /ЗДПА/ Крім того зголошено існування 11 підготовних гнізд та 24 підготовні самостійні рої.

Я подав Вам цифри, що дуже багато говорять про світла й тіні УПН-ів. Пригляньмося до тих тіней, що за світлими цифрами тягнуться в дивовижно великій формі. Число новаків - на розвоєвому етапі пластового руху мінялося, головнo в зв'язку зі зовнішніми відносинами нашої спільноти. Ось перегляд:

1927	-	500	/хлопців і дівчат/
1943	-	821	/375 хл. і 446 дів./
1946	-	1153	/571 " і 582 " /
1947	-	1852	/хлопців і дівчат/

1953 рік дає нам приблизне число новачат 1500 хлопців і дівчат. Частина новаків розгубилася підчас переселення української еміграційної громади з Німеччини й Австрії на нові місця побуту. Тому тепер число новаків м а л е - наше перше завдання - ЗБІЛЬШИТИ ЧИСЛО НОВАЦТВА.

Друга справа: Ми сьогодні не можемо подати докладного образу новаків, що унаглядив би їх ріст - їх здобуті проби. Одночасно ми не можемо докладно сказати скільки є новаків - прихильників /до за-яви вступу/, відтак новаків /до 1-ої проби/, новаків - жовтодзюбів /по 1-ій пробі/, новаків - юних орлят /по 2-ій пробі/, новаків - орлят /по 3-ій пробі/. Ч О М У ? Немає докладних звітів, а то й цілковитий б р а к звітів - бо відносини й праця у низових частинах неупорядковані. Ото ж чергове наше завдання: УПОРЯДКУВАТИ ПРАЦЮ в ЧАСТИНАХ. Переводім своєчасно складання заяв вступу з прихильниками /згідно з постановами правильника!/, пляново приготівляймо новаків д о п р о б, подаваймо в звітах докладно с т а н новаків за пробами: прихильників новаків новаків-жовтодзюбів новаків-юних орлят новаків-орлят Коли Ваш рій, чи Ваше гніздо будуть нормально вести свої заняття, немає причини, щоб воно не було затверджене. Амбіцією і обов'язком кожного гніздового повинно бути, щоби його частина мала свою назву й була з а т в е р д ж е н а /Кр. Реф. Новаків/, й тим самим була внесене до загального списку новацьких частин у Булаві головного Булавного УПН-ів. Зі сумом стверджуємо факт протягання справи затвердження частин, а послідовно йдучи далше - стверджуємо факт неспівмірності числа підготовних і затверджених частин. ЧАС "П І Д Г О Т О В К И" ТРИВАЄ Р І Ш У Ч Е ЗАДОВГО!

Та всю цю п о р я д к у ю ч у а к ц і ю на відтинку новаків треба зачати в і д н а с с а м и х! Порівняйте числа:

виховників зі ступенями 12 і виховників без ступеня 96

Застановіться на тим станом. Добро Уладу, добро ПЛАСТУ вимагає, щоб Ви попрацювали більше НАД СОБОЮ! Ото ж до Вас, НОВАЦЬКІ ВИХОВНИКИ, зазив:

З Д О Б У В А Й Т Е СТУПЕНІ НОВАЦЬКИХ ВИХОВНИКІВ!

Провід УПН-ів мусить поробити рішучі заходи, щоби направити це недомагання. Плянємо направити цей стан п о с т у п о в о такими етапами:

ПЕРШИЙ: - Ми хочемо бачити всіх членів Крайових Проводів новацьких з'єднань зі ступенями новацьких виховників;

ДРУГИЙ: - Наша увага зупиниться на ГНІЗДОВИХ і ми станемо реалізувати гасло: "Гніздові - пластові виховники зі ступенем новацького виховника ПЕРШИМ, а згодом ДРУГИМ;

ТРЕТИЙ: - Врешті черга прийде на новацьких ВПОРЯДНИКІВ, що повинні мати 1-ий ступінь новацького виховника.

Коли зникнуть згадані тіні нашої пластової дійсности ми з радістю зможемо сказати, що наш Улад біжить по правильних, міцно наложених рейках, що ведуть до ... "ЩАСТЯ, СЛАВИ І СВОБОДИ".

То ж СЕСТРИЧКО, БРАТЧИКУ до праці! Час не жде! СЛОВО й ДІЛО за Вами!
ГОТУЙСЬ! - СКОБ!

С Т А Р И Й О Р Е Л

КОНФЕРЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ПЛАСТОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ
К р а й о в а П л а с т о в а Б у л а в а
Б У Л А В А У. П. Н - і в.
=====

Н О В А Ц Ь К И М В И Х О В Н И К А М
Д О В І Д О М А

БУЛАВА УПН-ів цим шляхом доводить до відома склад
ПРОВІДУ УПН-ів wraz з підлеглими клітинами.

БУЛАВА УПН-ів

1. Пл.сен. Т. Самотулка	-	головний булавний УПН
2. " " В.О. Грималюк	-	зв'язковий гол. булавного
3. Ст. пл. Ю. Український	-	заступник гол. булавного
4. " " М. Світуха	-	" " " і про-
відник "О.К"

ПРОВІД "ОРЛИНОГО КРУГА"

1. Ст.пл. М. Світуха	-	провідник
2. Пл.сен. В.О.Грималюк	-	заст. пров. /видавничі справи/
3. Ст.пл. О. Гаврилюк	-	писар /вишкільні справи/

Редакційна Колегія В.О.Р. і Бібліотеки В.О.Р.

Пл. сен. Т. Білостоцький, пл.сен. Е. Гойдиш, пл. сен. В.О.
Грималюк, пл. сен. Д. Хухра.

Адміністрація В.О.Р.

Адміністратор: ст.пл. Ол. Юзенів, при допомозі Куренів
Ст.пл. "ВЕРХОВИНКИ" та "ЛІСОВІ МАВКИ"

С К О Б !

/-/ Т. Самотулка
головний булавний УПН-ів

ДОРОГІ НОВАЦЬКІ ВИХОВНИЦІ — ВИХОВНИКИ!

ВОГОНЬ ОРЛИНОЇ РАДИ — порадник у всіх ланках виховної діяльності з пластовим новацтвом знову оце у Ваших руках

ВОГОНЬ ОРЛИНОЇ РАДИ — чергове 9. число, торкається питання НОВАЦЬКИХ ІМПРЕЗ, особливе актуальних тепер, після так успішно проведених новацьких таборів

ВОГОНЬ ОРЛИНОЇ РАДИ виходить тепер у збільшеному листковому форматі і дає більше матеріалів

ВОГОНЬ ОРЛИНОЇ РАДИ — бажаний та очікуваний Вами, як на те вказують численні запити й листи

ВОГОНЬ ОРЛИНОЇ РАДИ звертається до Вас з зазивом про ПІДДЕРЖКУ:

Перший вияв піддержки буде, коли вирівнаєте оплату за це число, і якщо залягаєте, за попередні числа. Просимо перевірити чи Ваш Осередок-Станиця вислали зібрані гроші за В.О.Р. Затримування зібраних оплат унеможливорює появу наступних чисел В.О.Р. В найближчому часі приступаємо до видавання БІБЛІОТЕКИ В.О.Р. і першим випуском в тій серії буде історичний огляд "25-річчя У.П.Н." в опрацьованні Старого Орла.

Другий вияв піддержки буде СПІВПРАЦЯ — ДОПИСУВАННЯ до В.О.Р. Запрошуємо Вас, ДОРОГІ НОВАЦЬКІ ВИХОВНИЦІ — ВИХОВНИКИ, дописувати до В.О.Р. Підготовляйте та прислайте матеріали із виховної праці з новачатами. Короткі розповіді, гутірки, матеріали до імпрез, ігор, практичних занять і т.д. для загального вжитку, для обміну досвідом, для вишколу.

Плануємо в чергових числах В.О.Р. порушити такі питання:

- Ч: 10 — "Як вести працю в Гнізді"
- Ч: 11 — "Господарське виховання в новацтві"
- Ч: 12 — "Фізичне виховання в новацтві"
- Ч: 13 — "Естетичне виховання в новацтві"
- Ч: 14 — "Співпраця новацького виховника з батьками та школою; Лікарська опіка"
- Ч: 15. — "Самодіяльність новачат та новацький побут"

Почуття великої відповідальності за долю нашої молоді, за майбутність УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТОВОГО УЛАДУ, що його надійним доростом являється У.П.Н. спонукує нас до цього дружнього заклику до Вас, НОВАЦЬКІ ВИХОВНИЦІ й ВИХОВНИКИ:

ПІДТРИМУЙТЕ — СПІВПРАЦЮЙТЕ з В. О. Р.

Редакційна Колегія

